

ಸಿ. ನಾರ್ಸನ್ ದಾಸ್, ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಚೆಟ್ಟಿ, ಹಷ್ಠತ್ ರಾಯ್, ಜಿ.ಎಂ. ಅಬ್ದುಲ್ ಅಜೀಜ್, ಶೇಕ್ ಮಹಮದ್, ಖಲೀಲ್-ಉಲ್-ರಹಮಾನ್, ರಾಮನಾಥನ್ ಮತ್ತು ಕರುಣಾಕರನ್.

ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ನಿಪ್ಪೊನ್ (ಮೆಜೆಸ್ಟಿಕ್ ಹೋಟೆಲಿನವರೆಗೂ ನೇತಾಜಿ ಅವರನ್ನು ತೆರದ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮೂಲಕ ಕರೆದೊಯ್ಯಲಾಯಿತು. ಸೈಗಾನ್‌ನ, ರೂ ಕ್ಯಾಟನಾಟ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ (ಈಗಿನ ಡಾನ್ ಖೋಯ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ) ಪಾಂಡಿಚೇರಿ ಮೂಲದ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾರತೀಯ ಲಿಯಾನ್ ಪ್ರಾಚಂಡಿ, ಬೋರ್ ಕೊರಳಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ನೆಕ್ಲೇಸನ್ನು ಗೌರವಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ '76, ರೂ ಪೌಲ್ ಬ್ಲಾಂಚೆ' (ಈಗಿನ ಹಾಯ್ ಭಾ ಟ್ರುಂಗ್ ರಸ್ತೆ)ಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಲಿಯಾನ್ ಪ್ರಾಚಂಡಿಯ ಈ ಭೇಟಿ, ಮುಂದೆ ಬೋರ್ ಹಾಗೂ ಅವರ ಚಳವಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಸೆಯಲು ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ಲಿಯಾನ್ ಪ್ರಾಚಂಡಿ, ಫ್ರೆಂಚರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಬೋರ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕಾಗಿ 5 ಲಕ್ಷ ಪಿಯುಸ್ಯಸ್ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಹಣ, ಚಿನ್ನ, ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ದಿನ ಸಂಜೆ ಬೋರ್, ಭಾರತೀಯ ಸಂಘದ ಕಚೇರಿಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಧೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮೌಲ್ವಿ ಖಲೀಲ್-ಉಲ್ ರಹಮಾನ್ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮಿಳಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಾವುಟ ಪಟಪಟಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಸಭೆಯ ನಂತರ ಸೈಗಾನ್ ಪ್ರಮುಖ ಭಾರತೀಯರಿಂದ ಬೋರ್‌ರಿಗೆ ಭೋಜನಕೂಟ ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಬೋರ್, ಹಣವುಳ್ಳವರು ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಪವಿತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉದಾರವಾಗಿ ದೇಣಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೈಗಾನ್‌ನಿಂದ ಬೋರ್‌ರು ಹೊರಟ ನಂತರ, ಹಿಪಾರಿ ಕಿಕಾನ್ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು 30 ಲಕ್ಷ ಪಿಯುಸ್ಯಸ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಲೂಕೂ ಸಿಂಗ್, ಜಿ. ರಾಮನಾಥನ್ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಕೊಮರಪ್ಪ ಚೆಟ್ಟಿ ಖಜಾಂಚಿಯಾದರು. ಜಿ.ಎಂ. ಅಬ್ದುಲ್ ಅಜೀಜ್ ಕೂಡ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. 1943ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ಪಿಯುಸ್ಯಸ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಜಪಾನಿ ಹಿಪಾರಿ ಕಿಕಾನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ತೊಮಾಜವಾ ಮತ್ತು ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಸುಜುಕಿ ಅವರ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದರು.

ಹಂಗಾಮಿ ಸರ್ಕಾರ 'ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್'

1943ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 21ರಂದು ಸಿಂಗಾಪರದಲ್ಲಿ ನೇತಾಜಿ 'ಆಜಾದ್ ಹಿಂದ್' (ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ) ಹಂಗಾಮಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಪಾನ್,

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್

ಇಟಲಿ, ಜರ್ಮನಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳು ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿದವು.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತದ ಹಂಗಾಮಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಿದ ನಂತರ ನೇತಾಜಿ, ಭಾರತಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ಬೋರ್‌ರ ಎರಡನೇ ಭೇಟಿ

ಸೈಗಾನ್‌ನಲ್ಲಿ 1942ರ ಜೂನ್‌ನಿಂದಲೇ 'ಫ್ರೀ ಇಂಡಿಯಾ' ರೇಡಿಯೋ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಐ.ಎನ್.ಎ. ಮತ್ತು ನೇತಾಜಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜಿ. ರಾಮನಾಥನ್ ರೇಡಿಯೋ ಕೇಂದ್ರದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದರು.

1943ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೈಗಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಭಾರತೀಯರ ಬೃಹತ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದವರೆಲ್ಲ ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಣ ಮತ್ತು ಜೀವವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು.

ಟೋಕಿಯೊದಲ್ಲಿ 1943ರ ನವೆಂಬರ್ 5-6ರಂದು ನಡೆದ 'ಗ್ರೇಟರ್ ಈಸ್ಟ್ ಏಷಿಯಾ ಕಾನ್ಫರೆನ್ಸ್'ನಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಬೋರ್, ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾಪಸಾಗುವಾಗ 1943ರ ನವೆಂಬರ್ 24ರಂದು ಸೈಗಾನ್‌ಗೆ ಬಂದಿಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿನ ಭಾರತೀಯರ ಅವರನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಬೋರ್ ಗೌರವಾರ್ಥವಾಗಿ ನಿಪ್ಪಾನ್ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಔತಣಕೂಟ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಯುದ್ಧ

1944ರಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ನೇತೃತ್ವದ 'ಐ.ಎನ್.ಎ.', ಜಪಾನಿ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿತು. ಇಂಫಾಲ್ ಮತ್ತು ಕೊಹಿಮಾ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಣಿಪುರದ ಮೊಯ್ರಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೆ. ಕರ್ನಲ್ ಚಟರ್ಜಿ ಭಾರತದ ದೃಢವನ್ನು ಹಾರಿಸಿದರು. ಈ ಗೆಲುವು ಬೋರ್‌ರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೆಂಪು ಕೋಟಿಯ ಮೇಲೆ ಭಾರತದ ದೃಢವನ್ನು ಹಾರಿಸುವ ಉತ್ಸಾಹತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಭಾರತೀಯರ ಬಯಕೆಯೂ ಅದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆಗ್ನೇಯ ಏಷಿಯಾದ ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಸಂತಸ, ಸಂಭ್ರಮ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು. ಸೈಗಾನ್‌ನಲ್ಲಿನ ಭಾರತೀಯ ಸಂಘಕ್ಕೆ ವಿಜಯದ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚನೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಎಲ್ಲ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಳೆ ಕೊಚ್ಚಿಹಾಕಿತು. ಐ.ಎನ್.ಎ. ಸೋತು ಬರ್ಮಾದಡೆಗೆ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಬೇಕಾಯಿತು.

ಸೈಗಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ನೇತಾಜಿ ಭಾಷಣ

1944ರ ನವೆಂಬರ್ 24ರಂದು ನೇತಾಜಿ ಸೈಗಾನ್‌ಗೆ ಬಂದರು. ಜಪಾನಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ತೆರಾಚಿ ಅವರನ್ನು ಅವರ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, ಇತರ ಜಪಾನಿ ಕಮಾಂಡರ್‌ಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮೇಜರ್ ಜನರಲ್ ಎ.ಸಿ. ಚಟರ್ಜಿ, ಮೇಜರ್ ಜನರಲ್ ಎಂ.ಜಡ್. ಕಿಯಾನಿ, ಕರ್ನಲ್ ಹಬೀಬುರ್ ರೆಹಮಾನ್ ಇದ್ದರು. ಸಂಜೆ ನ್ಯೂಯನ್ ವಾನ್ ಹಾವ್ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಜಿ ಭಾಗಿಯಾದರು. ಆಗ

ಮುಖಪುಟ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ
ಸಂಗ್ರಹ